

Ivan Rajović

EVO LJUDI, KONAČNO!

Dode tako čoveku, ili onome što misli da čovek jeste, da se zapita : „Ima li svrhe to traženje čoveka među onima koji se ljudima zovu ili smatraju?“ Dode mu da digne ruke od svega, da odustane i zajedno sa ostalima potone u toj teško objašnjivoj stvarnosti u kojoj smo se zadesili, mimo svoje volje.

I sve što je razočaranje veće, a čuđenje izraženije, uzbudljivije je i zadovoljstvo kada sretnete nekog i kad vam neki glas, odnekud iz duboke podsvesti, ozaren bljeskom nevoljno potisnute nade jedva čujno šapne ono odavno nečuveno i već zaboravljeno : „Evo, čoveka!“

Zar prva i osnovna ljudska potreba i obaveza u svim okolnostima nije da bude čovek, pitam se suočen sa jednim od najvećih paradoksa postojanja dvonogih samozvanih gospodara planete koja se Zemljom zove. Očigledno da nije, odgovara mi ta klica nečoveka koja, verovatnom i negde u meni ključa i traži način da se zametne, da proklija i pusti svoje pipke u već strašno zagađeni spoljašnji svet.

I kako civilizacija napreduje u tehničkom smislu sve je manji broj onih koji su svesni sopstvenog značaja i veličine, koji mogu da pojme suštinu sopstvenog postojanja, te *strele odapete ka nadčoveku, tog konopca razvučenog nad provalijom...*a sve je više onih koji bez roptanja i negacije prihvataju da statiraju u

toj paradi srama, poniženja i ništavila osmišljenog za retke i samoproглаšene uživaocе blagodeti koje donosi spoj maksimuma materijalnih i minimuma ljudskih vrednosti. Pa se zapitam, ne ide li svet, zapravo, nekim sasvim drugim putem od onog za koji nam je sve vreme sugerisano da ide? Nisu li najgori među nama ti koji će nastaviti vrstu dok su ljudi, u pravom smilu značenja tog pojma, samo anomalije, greške prirode ili one zelene kontrolne pivske boce na neprekidnoj traci života u serijskoj proizvodnji nečega što se još uvek naziva ljudskim bićem koliko god da ta odrednica „ljudsko“ sve više čili, topi se i postaje jedno veliko nedefinisano ništa, ili nešto čije osnovne karakteristike nije moguće lako objasniti jer je zajedničkih karakteristika sve manje, a sve više ljuštura ispunjenih paučinom zabluda koje tek tako opstajavaju ili „slobodnih strelaca“ koji se po samo sebi znanim principima bore za opstanak u svetu kakvim ga sopstvenim čulima naslućuju i doživljavaju.

„Zašto se narod ovde na Balkanu doživljava kao neartikulisana masa bednika podobnih za manipulisanje, a onda im se daje pravo, čak obaveza, da odlučuju o svojoj sudbini na izborima? Razmišljam o tome u prohladno aprilsko popodne šetajući Bašćaršijom i prateći pogledom jato golubova koji se dižu i spuštaju, neprekidno, kao neki živi mehanizam koji ničemu smislenom ne služi, a ipak postoji, sam, zbog sebe i nekog samo sebi znanog i dokučivog smisla.

Oko mene promiču šetači, gosti iz svih krajeva sveta, na čijim licima neprekidno titra onaj karakteristični izraz oduševljenja koji bi da s nekim podele i domaći poslovično i profesionalno predati svojim obavezama, već naviknuti na bašćarčijske čarolije, ali uvek srdačni i spremni da vam se nađu i upute vas tamo gde ste naumili ili bar mislite da jeste.

Svetski je Dan poezije u Sarajevu - a okolo „Sarajevska zima“, kulturna manifestacija koja okuplja na stotine umetnika iz celog sveta, a u okviru nje Pesnički maraton, praznik pesnika pristiglih sa svih strana sveta da tu, u kući Maka Dizdara, u tom okamenjenom zdanju, simbolu pesničkog nadahnuća i otelotvorene pesničke čarolije održe pesnički maraton. I dok se napolju događa život, ili nešto što na život samo liči, u svoj svojoj surovjoj lepoti teške i surove svakodnevice posleratne obnove, nižu se pesme kao biseri iz dubine uzburkanog okeana, smenjuju se pesnici i pesnikinje u svetu daleko od realnog sveta, u tom svojevrsnom slavlju univerzalne pesničke magije

Ljudi i žene, različitih životnih doba, drugačije sazđani i vaspitani, sa drugačijim nasleđem i pogledima na svet, a opet svi kao jedan, kao magični spoj blagih varijacija jedinstvenog pesničkog doživljaja sebe u svetu i sveta u sebi.

Doživljaj je neopisiv, na momente potresan, moglo bi se reći, što je gotovo fascinantno dejstvo poezije koje se možda samo ovde može osetiti. Čak i oni za koje bi se na osnovu aktuelnih političkih odnosa njihovih državnika i vlada moglo pretpostaviti da su ljuti protivnici i neprijatelji ovde su samo najelitniji predstavnici jedne od najbožanskijih ljudskih vrlina – braća i sestre po peru, po tastaturi, po univerzalnem sveprožimajućem pristupu prednostima i manama savremenog sveta.

Tu je neumorni **Sabahudin Hadžialić**, spiritus movens čitavog događaja, intelektualna i ljudska gromada koja hoda, priča i ne spava, bar ne dok traje maraton. Veliki mag i tvorac ovog spektakla, čovek koji sve drži pod kontrolom i upravlja ovom krhkom lađicom sa pesničkom posadom, koja se otisnula nekud u neke bajkovite predele nedosežne i neizrecive katarze.

Tu je i nepresušni, rečiti i sveznajući **Ibrahim Spahić**, mnogo toga sabranog u jednom čoveku, pesniku, političaru, zaljubljeniku u Sarajevo i one koji ga posećuju, sav ustreptao i nadahnut u nastojanju da duh svog Sarajeva utisne duboko u svest i srce svakog pojedinca na bilo koji način povezanog sa „Sarajevskom zimom“ koja otapa i najtrajnije ledenice u ljudskim srcima. Ili se bar tako čini u tom svečanom času.

Giuseppe Napolitano, kao sedobradi decoliki Homeri pristigli ovde iz različitih svetova, sa svojih imaginarnih i stvarnih pesničkih lutanja, a opet tako srodni, tako bliski i upečatljivi.

Crnokosa Marokanka **Dalila Hiaoui** sa svojom egzotičnom tajnovitom i tananom srdačnošću, sa osmehom kao trajnim ukrasom majčinski blagog i produhovljenog lica.

Mladoliki **Marius Chelaru**, živahan i neumoran u svojoj gotovo detinjastoj ponesenosti i želji da se nađe uvek i na svakom mestu, da da svoj doprinos čitvom dešavanju, da poveže ljude sa ljudima i sebe sa njima u tom tananom i trajnom bratstvu i sestrinstvu posvećenika pisane reči.

Svetlokosa **Irena Gjoni**, nalik na nešto odrasliju Alisu u zemlji čuda koja ne uspeva da stiša svoje uzbuđenje što je tu da svojim pesničkim cvrkutom oplemeni ovaj već u velikoj meri ozareni i duhom ukrašeni prostor.

Uvek nasmejana **Hannelore Greinecker-Morocutti**, bistrooka i pronicljiva hvatačica detalja i nijansi pesničkih lica i figura koje će ugraditi u svoje neobične digitalne prikaze kao kockice u mozaiku tužnog sveta kojem je ona sušta suprotnost baš tim svojim sveprisutnim osmehom, tim pogledom kojim razoružava, ruši sve jezičke barijere i poziva na prisni duhovni i ljudski odnos.

Krystyna Lenkowska, sveznajuća i u svojim tumačenjima poezije neiscrpna, maksimalno i profesionalno posvećena svom poslu kao svetinji, do savršenstva studiozna i jasna ali i emotivna odgonetačica svog pesničkog sveta.

Ali F. Bilir, blagooki mag mudrog i tolerantnog lica u kojem kao da je sakupljena sva hiljadugodišnja mudrost njegovih predaka. Čovek kojeg kada vidite poželite da vam bude prijatelj ili brat po peru, po osmehu, po svemu onome ljudskom što nosi u svom uvek prisutnom, a opet nekako u sopstvenim mislima zapretenom pogledu.

Katlin Kaldmaa, kao velika tajna eruptivne snage spremna da iz sebe izbaci vulkan kreativne energije sabijene u kristale smisla i besmisla koji kaplju pred našim očima kao suze tvoriteljke nekog novog, bajkovitog sveta.

Nihad Mešić River kao prerano odrasli junoša opsednut tom nadasve inspirativnom i omamljujućom igrom smislova koji bi da ipak nešto kaže, pomeri, da svet učini boljim nego što jeste, bar po svojim merilima i na osnovu sopstvenog ne baš očaravajućeg iskustva.

I **Samira Begman**, uvek razdragana i grljenju sklona, kao ptiče na trenutak samo izašlo iz svoje magične ljuske, iz te vilinske nesanice u kojoj se nadgornjavaju jednoroz i mnogorozi, mitska i realna bića stvorena u njenoj neprekidno raspaljenoj mašti koja je odnosi u imaginarne predele i opet vraća nazad, na dar onima koji je znaju i onima koji će je tek upoznati.

Gledam ih, slušam, upijam melodiju njihovih glasova, posmatram ta ushićena lica koja zrače prirodnom ljudskom lepotom nenarušenom prozaičnom stvarnošću i kličem, onako u sebi, a opet mi se čini glasno, preglasno i oduševljeno: Evo čoveka, evo žene, evo ljudi, konačno!

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>

NE KOPIRATI